

Minister Zdrowia

Warszawa, 17.08.2016 r.

PLO.461.376.2016.BW

Komunikat Ministra Zdrowia w sprawie zasad wystawiania i realizacji recept na bezpłatne leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne przysługujące świadczeniobiorcom, którzy ukończyli 75. rok życia

W związku z podnoszonymi wątpliwościami dotyczącymi zasad wystawiania i realizacji recept na bezpłatne leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne przysługujące świadczeniobiorcom, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą o świadczeniach, przedstawiam następującą informację.

I. Osoby uprawnione do wystawiania recept na bezpłatne leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne przysługujące świadczeniobiorcom, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach.

Recepty na bezpłatne leki, zgodnie z art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach, będą mogły być wystawiane uprawnionym seniorom przez:

- 1) lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej;
- 2) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- 3) lekarzy wypisujących recepty pro auctore i pro familiae.

Uprawnienie do wystawiania recept nie będzie natomiast przysługiwać m.in.:

- 1) lekarzom posiadającym status lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wystawiającym recepty w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej;

- 2) lekarzom zatrudnionym lub wykonującym zawód u świadczeniodawcy udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna, którzy nie posiadają statusu lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 55 ust. 2a ustawy o świadczeniach. Recepty na bezpłatne leki nie będą mogli więc wystawiać np. lekarze bez specjalizacji, którzy wspomagają działalność świadczeniodawcy lub lekarze innych specjalizacji, niż wymienione w art. 55 ust. 2a ustawy o świadczeniach, również zatrudnieni u świadczeniodawcy udzielającego świadczeń w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna;
- 3) lekarzom podstawowej opieki zdrowotnej wystawiającym recepty pacjentom nieprzypisanym do ich „listy aktywnej”/„listy aktywnej” świadczeniodawcy, u którego są zatrudnieni lub wykonują zawód (chodzi tutaj o sytuacje udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w związku np. z wyjazdem pacjenta do rodziny i koniecznością zaordynowania leków).

Jednocześnie należy podkreślić, iż świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej mogą być udzielane na rzecz konkretnego pacjenta także i przez pozostałych lekarzy realizujących świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej u danego świadczeniodawcy. Tym samym pacjentom spoza tzw. „listy aktywnej” danego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (lekarza, którego wyboru dokonał w deklaracji pacjent) mogą być wystawiane recepty na bezpłatne leki przez innego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zatrudnionego albo wykonującego zawód u tego samego świadczeniodawcy lub lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zastępującego w udzielaniu świadczeń nieobecnego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (np. w związku z wyjazdem urlopowym lekarza podstawowej opieki zdrowotnej prowadzącego indywidualnie praktykę lekarską).

II. Wystawianie recept na bezpłatne leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne przysługujące świadczeniobiorcom, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach.

Na receptach wystawianych dla pacjentów, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach, w polu kod uprawnień dodatkowych, należy wpisać symbol „S”. Zgodnie ze zmienionymi przepisami rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie recept lekarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 62 z późn. zm.), w brzmieniu

nadany od dnia 1 września 2016 r., wprowadzony zostanie obowiązek wpisania dwóch kodów uprawnień dodatkowych w przypadku zbiegu uprawnienia „S” z innym uprawnieniem dodatkowym. Szczegółowe zakres dopuszczalnego zbiegu uprawnień dodatkowych został wyjaśniony w zmienionym pkt 4 objaśnień do załącznika nr 7 do rozporządzenia.

W polu odpłatność należy wpisać poziom odpłatności z jakim lek byłby ordynowany w przypadku refundacji na zasadach ogólnych (R/30%/50%).

Uprawnienie do bezpłatnych leków przysługuje świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach, najwcześniej od dnia jego 75 urodzin.

Bezpłatne leki przysługują pacjentom, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach, we wskazaniach określonych w decyzji o objęciu refundacją (jeżeli zgodnie z decyzją o objęciu refundacją lek jest refundowany we wszystkich zarejestrowanych wskazaniach to bezpłatny dostęp następuje we wszystkich zarejestrowanych wskazaniach, jeżeli lek objęty jest refundacją tylko w ograniczonych wskazaniach to bezpłatny dostęp jest również ograniczony do tych wskazań).

III. Realizacja recept na bezpłatne leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne przysługujące świadczeniobiorcom, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach.

Farmaceuta, w przypadku gdy otrzyma do realizacji receptę oznaczoną w polu kod uprawnień dodatkowych symbolem „S”, wydaje przepisane na niej leki w najkorzystniejszym dla pacjenta wariantcie finansowym:

- 1) leki przepisane jako refundowane, a znajdujące się w wykazie bezpłatnych leków, wydawane są bezpłatnie;
- 2) w przypadku sytuacji zbiegu uprawnień dodatkowych leki wydawane są w najkorzystniejszym wariantcie finansowym.

Ponadto należy zwrócić uwagę, iż zgodnie ze znowelizowanym brzmieniem rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie recept lekarskich została wyłączona możliwość wpisywania na receptce przez farmaceutę kodu uprawnienia dodatkowego określonego symbolem S (znowelizowany § 16 ust. 1 w pkt

1 lit. a rozporządzenia). Tym samym lekarz wystawiający receptę powinien bezwzględnie pamiętać o wpisaniu w polu kod uprawnień dodatkowych symbolu S.

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Marek Tombariewicz
